

Modtager(e) > Medlemmer af Kontaktforum Roskilde

Referat af møde i Kontaktforum Roskilde, mandag den 19. august 2019

Til stede:

Medlemmer af byrådet i Roskilde Kommune:

Marianne Østergård Kiærulff (V)

Daniel Prehn (S)

Jeppe Trolle (RV)

Forvaltningen i Roskilde Kommune:

Kim Dahlstrøm (By, Kultur og Miljø)

Morten Grinderslev (By, Kultur og Miljø)

Borgergrupperepræsentanter:

Piet Jansen, Veddelev Borger og Grundejer Forening

Kurt Lauridsen, Veddelev Borger og Grundejer Forening

Kasper Thomsen, Veddelev Borger og Grundejer Forening

Bodil Waagensen, Borgergruppen for en forsvarlig håndtering af det danske atomaffald

Repræsentanter for miljøorganisationer:

Niels Henrik Hooge, NOAH Friends of the Earth Denmark

Ole Steen Olsen, Danmarks Naturfredningsforening i Roskilde

Dansk Dekommissionering:

Ole Kastbjerg Nielsen

Heidi Sjølin Thomsen

Lene Elmegaard

Uddannelses- og Forskningsministeriet:

Kristoffer Brix Bertelsen, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte

Afbud:

Morten Dalby, Dansk Dekommissionering

Peter Gravesen, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)

Tarjei Haaland, Greenpeace Danmark

Karsten Lorentzen, byrådsmedlem (DF)

Rikke Kjærsgaard Sørensen (By, Kultur og Miljø)

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Gennemgang af dagsorden
2. Status på den langsigtede løsning
3. Status på etablering af ny opgraderet lagerfacilitet
4. Drøftelse af notat *Etablering af udstillingsfacilitet*
5. Evt.

5. september 2019

**Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte**

Direktionssekretariatet

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Kristoffer Brix Bertelsen
Tel. 72 31 88 76
kbbs@ufm.dk

Ref.-nr.
19/19712-3

Ad 1. Gennemgang af dagsorden

Det blev oplyst, at Tomas Breddam udtræder af Kontaktforum Roskilde som følge af sin tiltrædelse som borgmester efter Joy Mogensens ministerudnævnelse. Han erstattes af Daniel Prehn, byrådsmedlem for S og formand for Plan- og Teknikudvalget.

Piet Jansen (PJ) bad om at få tilføjet nyt punkt: *Orientering om møde mellem myndigheder afholdt den 28. marts 2019*. Punktet blev optaget på dagsordenen som nyt pkt. 5. Under pkt. 6. Evt. bad PJ om en drøftelse af muligheden for offentlig adgang til det lukkede areal på den nordlige del af Veddelev-halvøen.

Ad 2. Status på den langsigtede løsning

Kristoffer Brix Bertelsen (KBBS) gav en orientering (se dette link) om status på følgende elementer af den langsigtede løsning:

- Udenrigsministeriets sondering af muligheden for eksport af det særlige affald
- Udarbejdelse af nationalt program samt forberedelse af IAEA-besøg i 2020
- Geologiske undersøgelser og forberedelse af dialogproces.

Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte

Udenrigsministeriets sonderinger er fortrolige og afrapporteres senere i 2019. Det er forudsat i folketingsbeslutning B90/2018, at sonderingerne opdateres med jævne mellemrum. Næste opdatering finder sted i 2020.

Udarbejdelsen af nationalt program følger af EU's affaldsdirektiv 2011/70/Euratom om ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald. Der skal udarbejdes en tekst, der afspejler situationen i Danmark efter vedtagelsen af B90/2018. Som følge af affaldsdirektivets krav om ekstern evaluering af medlemsstaternes affaldshåndtering er det aftalt med Det Internationale Atomenergiagentur (IAEA), at der gennemføres besøg af et udenlandsk ekspertpanel i juni 2020.

Forberedelsen af geologiske undersøgelser fortsætter efter planen. Peter Gravesen (PG) havde forud for mødet informeret KBBS om, at GEUS som nævnt på seneste møde i Kontaktforum Roskilde vil afrapportere om forslag til undersøgelsesområder med henblik på offentliggørelse i februar 2020.

Der forberedes dialogproces med henblik på orientering og inddragelse af kommunale myndigheder og lokalsamfund om geologiske undersøgelser så tidligt som muligt i forhold til undersøgelseernes påbegyndelse i 2020. Processen vil blive tilrettelagt med henblik på afsøgning af muligheden for partnerskaber, nævnt i bemærkningerne til B90/2018. Dialogprocessen vil blive påbegyndt i efteråret 2019. Forinden vil det nationale kontaktforum blive konsulteret om emnet på et møde den 18. september 2019.

Bodil Waagensen (BW) kommenterede dialogprocessen og fandt, at tidlig inddragelse uden tvivl ville besværliggøre processen, idet lokalbefolkninger endnu en gang vil være opbragte og med paraderne oppe uden forlods viden, om det nu bliver det pågældende sted, da GEUS først vil fremlægge rapport om lokaliseringsprocessen i foråret 2020.

Ad 3. Status på etablering af ny opdrageret lagerfacilitet

Ole Kastbjerg Nielsen (OKN) orienterede om status med udgangspunkt i den seneste reviderede tidsplan fra 28. juni 2019 [link indsættes i godkendt referat].

Plan – og Teknikudvalget i Roskilde Kommune holder udvalgsmøde med sagen om lokalplan som pkt. 130 på dagsordenen den 22. august 2019 (se [dette link](#)).

Der er foretaget opmåling af Dansk Dekommissionerings arealer med henblik på udarbejdelse af 3D-visualisering til brug for kommunens videre sagsbehandling. Der arbejdes p.t. med beskrivelse til VVM-anmeldelse og afgrænsning af miljø-konsekvensrapport til Miljøstyrelsen.

Ad 4. Drøftelse af notat *Etablering af udstillingsfacilitet*

Lene Elmegaard (ELME) præsenterede det udsendte notat og formålet med faciliteten: 1) at understøtte den langsigtede løsnings mål om slutdeponering og dermed fjernelse af affaldet fra Risø-lokaliteten og 2) at bidrage til lokalområdets værdi ved at tilføje udstillingsfaciliteten som besøgs mulighed.

Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte

Der er defineret tre målgrupper for faciliteten: 1) interessenter i forhold til den langsigtede løsning, 2) borgere og turister i Roskilde Kommune og 3) uddannelsesinstitutioner.

Faciliteten skal tjene som et samlingspunkt for en fortælling om Risø-anlæggene og tænkes placeret uden for den fremtidige indhegning af det nye lager af hensyn til adgang. Den skal senere kunne flyttes til lokaliteten for slutdepotet og er derfor ikke tænkt som et stort og stedbundet anlæg.

Kontaktforum gav en række kommentarer til notatet:

PJ efterspurgte højere ambitioner i notatet og fandt, at udstillingsfaciliteten bør afspejle den faktiske aktivitet på Risø og fortælle historien om forsøgsstationen og formidle den naturvidenskabelige baggrund. Faciliteten bør også give adgang til forskningsarkiverne fra driftsperioden.

Niels Henrik Hooge (NHH) foreslog, at miljøbevægelsernes perspektiv på atomkraft og energiforsyning bliver afspejlet i udstillingsfacilitetens formidling, da det har betydning for Risøs historie og dermed fortællingen om anlæggene.

Ole Steen Olsen (OSO) foreslog, at naturen bliver tænkt med i formidlingen som mere end en kulisser for anlæggene. Udstillingscenterets formidling kan suppleres med information om den natur, der findes på Risø-halvøen.

Jeppe Trolle (JT) gav udtryk for, at etablering af udstillingsfaciliteten er en del af anlægsopgaven med det nye lager og dermed ikke et kommunalt ansvar. Roskilde Kommune skal ikke løfte den nationale interesse i en udstillingsfacilitet. JT opfordrede til, at generel formidling om atomfysik/atomkraft holdes adskilt fra en fortælling om historien bag det affald, der i dag er placeret på Risø.

Marianne Østergaard Kiærulff (MØK) understregede, at Risø har fyldt meget i lokalbefolkningens bevidsthed, og at der derfor vil være en forventning om, at det

er den "lokale" historie, der vil blive prioriteret i udarbejdelsen af udstillingsfaciliteten.

ELME oplyste, at der ved oprettelsen af Dansk Dekommissionering blev indgået en aftale med Steno Museet på Aarhus Universitet (Danmarks nationale videnskabs-historiske museum) om rent musealt at sikre fortællingen om forsøgsstationen. Steno Museet har løbende fået overdraget Risø-genstande af historisk interesse, og der fortælles om forsøgsstationen i museets faste udstilling om "Det nysgerrige menneske". Det vil være naturligt, at formidlingen på Risø former sig som en fortsættelse af formidlingen af den nationale historie på lokalt plan.

Kontaktforum Roskilde vil modtage yderligere information om udstillingsfaciliteten, når arbejdet er mere fremskredent.

Ad 5. Orientering om møde mellem myndigheder afholdt den 28. marts 2019

OKN informerede om, at mødet havde været indkaldt med henblik på afklaring af udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapport samt lokalplanforhold ved etableringen af NOL. Formålet var at undersøge muligheden for at koordinere miljøsagsbehandling og lokalplansagsbehandling i størst mulig grad for at optimere tidsplanen for anlægget af NOL. På mødet blev også diskuteret frigivelse af arealer, som i dag er underlagt adgangs begrænsning af sikkerhedshensyn.

PJ ønskede at vide, hvem der har udspillet i forhold til at begynde en sag om frigivelse af arealer, eksempelvis på den nordlige del af Veddelev-halvøen.

Kurt Lauridsen (KL) supplerede med oplysning om, at ansvaret for opretholdelse af hegn og skiltning på den nuværende sikkerhedsindhegning sorterer under Danmarks Tekniske Universitet som driftsherre på Risø Campus.

OKN og KBBS nævnte, at frigivelse af arealer bliver tænkt med i planlægningen af NOL-projektet, og der er opmærksomhed på, at der i flere sammenhænge er blevet fremsat ønske om øget offentlig adgang til både Risø-halvøen og Veddelev-halvøen. Frigivelse vil under alle omstændigheder afhænge af de nukleare tilsynsmyndigheders accept.

PJ ønskede, at der blev skabt klarhed om, hvordan spørgsmålet om frigivelse af arealer kan behandles. PJ meddelte hertil, at borgergruppen vil prøve at få sagen rejst politisk

Ad 6. Evt.

[Muligheden for offentlig adgang til det lukkede areal på den nordlige del af Veddelev-halvøen blev behandlet under pkt. 5 ovenfor].

MØK ønskede at få en status på påbudssagen vedrørende uranmalmoplæg.

OKN svarede, at der er etableret dræn under malmbunkerne, og overdækning vil finde sted i indeværende uge. Der er etableret kontrol for udledning af fluorid fra rensningsanlæggets udløb. Talingsbassinerne er efter påbud fra de nukleare tilsynsmyndigheder blevet tømt for genstande (andre end tailings), der efterfølgende

Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte

vil blive lagret som NORM-affald. Vandet fra bassinerne er blevet rensat og efterfølgende kontrolmålt. Se [dette link](#) for en nyhed om sagen på DD's hjemmeside.

**Styrelsen for Institutioner og
Uddannelsesstøtte**